

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 2

[12-A]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

MA IIIrd Semester (CBCS) Examination

Wednesday, 19 April- 2017

02:00 pm -05:00 pm

PA03CECO01 – ECONOMICS OF DEVELOPMENT & PLANNING

NOTE: Attempt all Questions

MAXIMUM MARKS: 70

Q.1 Write a note on various measurement of economic development. **18**

OR

Q.1 Write a critical note on desirability of economic growth in India. **18**

Q.2 Critically evaluate the theory of economic development given by Adam Smith. **17**

OR

Q.2 Critically explain the important thoughts on economics given by Karl Marx. **17**

Q.3 Critically evaluate the thoughts on economic development given by Prof. Schumpeter. **17**

OR

Q.3 What is meant by economic planning? Mention various types of planning and discuss in detail any two types of economic planning. **17**

Q.4 Critically evaluate strategy of planning in India. **18**

OR.

Q.4 (A) Differentiate between economic growth and development. **18**

(B) Write a brief note on Malthusian theory of economic development.

ગુજરાતી તરજુમો

નોંધ: બધા જ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો

મહત્તમ ગુણ :70

- Q1 આર્થિક વિકાસના જુદા-જુદા માપન પર વિગતે નોંધ લખો. 18
- અથવા
- Q1 ભારતનો આર્થિક વિકાસ કેટલી હદે ઇચ્છનીય છે તે વિષે ટીકાત્મક નોંધ લખો. 18
- Q2 પ્રો. એડમ સ્મિથના આર્થિક વિકાસ અંગેના સિદ્ધાંતનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. 17
- અથવા
- Q2 પ્રો.કાર્લ માર્ક્સના અર્થશાસ્ત્રના મહત્વના વિચારોને ટીકાત્મક રીતે સમજાવો. 17
- Q3 પ્રો.શુમ્પીટરના આર્થિક વિકાસ અંગેના વિચારોનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. 17
- અથવા
- Q3 આર્થિક આયોજન એટલે શું? આયોજનના વિવિધ પ્રકારો જણાવી, આર્થિક આયોજન એટલે શું? 17
આર્થિક આયોજનના વિવિધ પ્રકારો દર્શાવી આયોજનના કોઈ પણ બે પ્રકારની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.
- Q4 ભારતમાં આયોજનની વ્યૂહરચનાનું ટીકાત્મક મૂલ્યાંકન કરો. 18
- અથવા
- Q4 (અ) આર્થિક વૃદ્ધિ અને વિકાસ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો. 18
(બ) માલ્થુસના આર્થિક વિકાસના સિદ્ધાંત પર ટૂંક નોંધ લખો.

————— x ——— x —————

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 2

[71]

SARDAR PATEL UNIVERSITY
MA Economics: Semester-III (Third)

Day: Friday

Date: 07/04/2017

Time: 02:00 p.m. to 05:00 p.m.

Code and Subject: **PA03CECO02- Theory of Public Economics**

All questions carry equal marks

Total Marks: 70

Q 1. (A) What are the primary functions of the State? Examine Musgrave's views on the functions of the state and their importance for the economy.

OR

Q 1. (B) What do you understand by the term "free rider"? What is the solution to the problem of free riders?

Q 2. (A) Explain in detail, the economic theory of democracy.

OR

Q 2. (B) Explain Coase's model of collective bargaining. How does it help in mitigating negative externalities?

Q 3. (A) Explain how the instruments of monetary policy bring stability in the economy. Do you think that they are effective? Why?

OR

Q 3. (B) Discuss the importance, objectives and instruments of fiscal policy with respect to an underdeveloped economy.

Q 4. (A) Make a critical evaluation of the "cost of service" and "benefit" approaches to taxation.

OR

Q 4. (B) Make a critical comparison between direct and indirect taxes.

C 12

P. T. O.

ગુજરાતી તરજુમો

નોંધ: દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

કુલ ગુણ:70

પ્ર 1. (અ) રાજ્યનાં પ્રાથમિક કાર્યો શું છે? રાજ્યનાં કાર્યો અને તેમનાં મહત્વ અંગે મસગ્રેવનાં વિચારો તપાસો.

અથવા

પ્ર 1. (બ) "મફત સવારી"નો તમે શું અર્થ સમજો છો? મફત સવારીની સમસ્યાનો ઉકેલ શું છે?

પ્ર 2. (અ) લોકશાહીનો આર્થિક સિદ્ધાંત વિસ્તારથી સમજાવો.

અથવા

પ્ર 2. (બ) કોઝનું સામુહિક સોદાગીરીનું મોડેલ સમજાવો. નકારાત્મક બાહ્ય અસરો દૂર કરવા માટે તે કેવી રીતે મદદરૂપ છે?

પ્ર 3. (અ) નાણાકીય નીતિના સાધનો કેવી રીતે અર્થતંત્રમાં સ્થિરતા લાવે છે તે સમજાવો. શું આપ માનો છો કે તેઓ અસરકારક છે? શા માટે?

અથવા

પ્ર 3. (બ) અલ્પવિકસિત અર્થતંત્રના સંદર્ભમાં રાજકોષીય નીતિના મહત્વ, હેતુઓ અને સાધનોની ચર્ચા કરો.

પ્ર 4. (અ) કરવેરાનાં " સેવા ખર્ચ" અને "લાભ" ના અભિગમોની ટીકાત્મક સમીક્ષા કરો.

અથવા

પ્ર 4. (બ) પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ કરવેરા વચ્ચે ટીકાત્મક સરખામણી કરો.

—X—
(2)

[92/A-39]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

M. A. THIRD SEMESTR (CBCS) EXAMINATION

MONDAY, DATE: 10/04/2017

TIME: 02:00 p.m. To 05:00 p.m.

PA03CECO03 - QUANTITATIVE ECONOMICS

Note: Figures to the right indicate maximum marks of the question.

Total Marks- 70

નોંધ: જમણી બાજુ દર્શાવેલા અંક પ્રશ્નના મહત્તમ ગુણ દર્શાવે છે.

કુલ ગુણ : 70

Q-1 (A) Explain one commodity model with illustration. એક વસ્તુ બજાર મોડેલ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 09

(B) A farmer wishes to mix fertilizer that provide a minimum of 15 units of potash, 20 units of nitrates and 24 units of phosphates. Brand-1 provides 3 units of potash, 1 unit of nitrates and 3 units of phosphates; it costs Rs. 120. Brand-2 provides 1 units of potash, 5 unit of nitrates and 2 units of phosphates; it costs Rs. 60. Then find out the least cost combination of fertilizers that will fulfill the requirements. 09

એક ખેડૂત ખાતર મીશ્ર કરવા ઇચ્છે છે કે જે ઓછામાં ઓછા 15 એકમ પોટાશ, 20 એકમ નાઈટ્રેટ અને 24 એકમ ફોસ્ફેટ પૂરું પાડે. બ્રાન્ડ-1, 3 એકમ પોટાશ, 1 એકમ નાઈટ્રેટ અને 3 એકમ ફોસ્ફેટ પૂરા પાડે છે જેની કિંમત રૂ. 120 છે. બ્રાન્ડ-2, 1 એકમ પોટાશ, 5 એકમ નાઈટ્રેટ અને 2 એકમ ફોસ્ફેટ પૂરા પાડે છે જેની કિંમત રૂ. 60 છે. તો ખાતરનું એવું સંયોજન શોધો કે જે ઓછા ખર્ચે જરૂરિયાતો પૂરી કરે.

OR (અથવા)

(i) Give the meaning of equation. Describe its types with appropriate illustrations. How does equation differ from function?- explain 09

સમીકરણનો અર્થ આપો. તેના પ્રકારોની યોગ્ય ઉદાહરણ સહિત સમજૂતી આપો. સમીકરણ વિધેયથી કેવી રીતે જુદું પડે છે? - સમજાવો

(ii) If the demand and supply functions of a commodity are $110 - 2P - 2P^2$ and $4P + P^2 - 34$ respectively then find out the equilibrium quantity and price. If the Government give subsidy of ₹ 2 per unit, what will be its impact on equilibrium price and quantity of this commodity? Also find out (1) total benefit of consumer (2) total benefit of producer (3) total burden of this subsidy on the Government. 09

જો એક વસ્તુના માંગ અને પુરવઠા વિધેય અનુક્રમે $110 - 2P - 2P^2$ અને $4P + P^2 - 34$ હોય તો સમતુલાનો જથ્થો અને કિંમત શોધો. જો સરકાર આ વસ્તુ પર એકમદીઠ ₹ 2 સબસીડી આપે તો વસ્તુની સમતુલા કિંમત અને જથ્થા પર શું અસર પડે? (1) ગ્રાહકનો કુલ લાભ (2) ઉત્પાદકનો કુલ લાભ અને (3) આ સબસીડીનો સરકાર પરનો કુલ બોજો પણ શોધો.

Q-2 (A) Give the meaning of matrix. Explain the addition and multiplication rules of matrices with appropriate illustrations. 07

શ્રેણિકનો અર્થ આપો. શ્રેણિકના સરવાળા અને ગુણાકારના નિયમો યોગ્ય ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

(B) For the three-sector economy, an input-output coefficient matrix-A and final demand matrix-F are as follows. Using this information find out total output of each sector. 09

ત્રિ-ક્ષેત્રિય અર્થતંત્ર માટે સાધન-ઉત્પાદન આંકનો શ્રેણિક - A અને છેવટની માંગનો શ્રેણિક - F નીચે મુજબ છે. આ માહિતીનો ઉપયોગ કરીને દરેક ક્ષેત્રનું કુલ ઉત્પાદન શોધો.

$$A = \begin{bmatrix} 0.3 & 0.2 & 0.2 \\ 0.2 & 0.1 & 0.5 \\ 0.2 & 0.4 & 0.2 \end{bmatrix} \quad F = \begin{bmatrix} 80 \\ 30 \\ 50 \end{bmatrix}$$

(C) State the properties of determinant. નિશ્ચાયકના ગુણધર્મો જણાવો. 02

OR

(i) Prove that $A \cdot A^{-1} = I$. સાબિત કરો કે $A \cdot A^{-1} = I$. 07

(ii) Explain the method to solve the simultaneous equations using Cramer's rule with illustration. કેમરના નિયમનો ઉપયોગ કરીને યુગપત સમીકરણોના ઉકેલની રીત ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 07

(iii) Narrate the usage of matrix analysis in economics. અર્થશાસ્ત્રમાં શ્રેણિક વિશ્લેષણના ઉપયોગો વર્ણવો. 04

- Q-3 (A) Explain the statistical and mathematical definitions of probability with their limitations. 09
સંભાવનાની આંકડાશાસ્ત્રિય અને ગાણિતિક વ્યાખ્યાઓ તેમની મર્યાદાઓ સહિત સમજાવો.
- (B) Narrate the types of set. ગણના પ્રકારો વર્ણવો. 06
- (B) The probabilities for winning three horses X, Y and Z in race are $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{5}$ and $\frac{1}{4}$ respectively. Then find out the probability for winning minimum one horse while running all three in (1) one race and (2) in different races. 05
ત્રણ ઘોડા X, Y અને Z ની રેસમાં જીતવાની સંભાવના અનુક્રમે $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{5}$ અને $\frac{1}{4}$ છે. તો જ્યારે તમામ ત્રણ ઘોડા (1) એક જ રેસમાં અને (2) જુદી જુદી રેસમાં દોડતાં હોય તો ઓછામાં ઓછો એક ઘોડો જીતેની સંભાવના શોધો.

OR

- (i) Write a detailed note on mathematical expectations. ગાણિતિક અપેક્ષાઓ પર વિગતે નોંધ લખો. 06
- (ii) Give the meaning of series. Explain the types of series with illustration. 06
શ્રેણીનો અર્થ આપો. શ્રેણીના પ્રકારો ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.
- (iii) The data of 50 match boxes containing 40 matches are as follows. Assuming this distribution as binomial distribution, find out the probability for being 3 matches without sulfur out of 5 matches. 05
40 દીવાસળી સાથેની 50 દીવાસળીની પેટીઓની માહિતી નીચે મુજબ છે. આ વિતરણને દ્વિપદી વિતરણ તરીકે ધારી 5 માંથી 3 દીવાસળી ગંધક વિનાની હોવાની સંભાવના શોધો.

match without sulfur (ગંધક વિનાની દીવાસળી)	0	1	2	3	4	5	6
Number of match box (દીવાસળીની પેટીની સંખ્યા)	5	14	15	10	4	2	0

- Q-4 (A) Narrate the properties, limitations and usage of mean, median and mode. 09
મધ્યક, મધ્યસ્થ અને બહુલકના ગુણધર્મો અને મર્યાદાઓનું વર્ણન કરો.
- (B) Using the following data regarding income and number of employees, draw the Lorenz curve and interpret it. Narrate the usage of Lorenz curve in economics. 08
નીચે આપેલી આવક અને કામદારો અંગેની માહિતીનો ઉપયોગ કરીને લોરેન્ઝ વક્ર દોરો અને તેનું અર્થઘટન કરો. અર્થશાસ્ત્રમાં લોરેન્ઝ વક્રના ઉપયોગો વર્ણવો.

Income (આવક)	0 – 5000	5000 – 10000	10000 – 20000	20000 – 40000	40000 – 50000
Number of Employees (કામદારોની સંખ્યા)	5	10	18	10	7

OR

- (i) What is data? Discuss the various types of data with illustration. 06
માહિતી એટલે શું? માહિતીના વિવિધ પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત ચર્ચો.
- (ii) Give the meaning of dispersion. Briefly explain the various measures of dispersion. 05
પ્રસારનો અર્થ આપો. પ્રસારના વિવિધ માપોની ટૂંકમાં સમજૂતી આપો.
- (ii) From the following data compute the upper and lower quartiles, D_2 , P_5 and P_{90} . 06
નીચેની માહિતી પરથી ઉપલો અને નીચલો ચતુર્થક, D_2 , P_5 અને P_{90} ની ગણતરી કરો.

Marks (ગુણ)	<10	10 – 20	20 – 40	40 – 60	60 – 80	>80
Number of Students (વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા)	8	10	22	25	10	5

-----*-----

SEAT No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY

No. of Printed Pages : 1

[42]

MA IIIrd Semester (CBCS) Examination

Saturday, 15 April, 2017

2:00 pm -5:00 pm

PA03EECO05- SOCIO – ECONOMIC SURVEY METHODS

Note: Figures to the right indicate full marks of the question

TOTAL MARKS: 70

નોંધ : જમણી બાજુ દર્શાવેલા આંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

કુલ ગુણ 70

Q.1 What is Interview technique? Discuss in detail the types, characteristics and functions of interview technique. 17

મુલાકાત પદ્ધતિ એટલે શું? મુલાકાત પદ્ધતિના પ્રકારો, લક્ષણો અને કાર્યોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

OR(અથવા)

Q.1 What is sample survey? Discuss in detail the objectives and types of socio – economic survey. નિદર્શ સર્વેક્ષણ એટલે શું? સમાજિક-આર્થિક સર્વેક્ષણના ઉદ્દેશો અને પ્રકારોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

Q.2 Define economic planning. Discuss in detail the steps of planning and problems of planning. આર્થિક આયોજનની વ્યાખ્યા આપો. આયોજનના પગથીયાં અને પ્રશ્નોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. 17

OR(અથવા)

Q.2 What is meant by information coding and editing? Discuss in detail editing, codification and classification. માહિતીનું સંજ્ઞાકરણ અને સંપાદન એટલે શું? સંપાદન, સંજ્ઞાકરણ અને વર્ગીકરણની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

Q.3 Define Questionnaire. Explain in detail the difference between Questionnaire and Schedule. પ્રશ્નાવલીની વ્યાખ્યા આપો. પ્રશ્નાવલી અને અનુસૂચી વચ્ચેનો તફાવત વિસ્તૃત રીતે સમજાવો. 18

OR(અથવા)

Q.3 What is pilot survey? Discuss in detail the importance and problem of pilot survey in a Socio Economic Survey. પાયલોટ સર્વેક્ષણ એટલે શું? સામાજિક-આર્થિક સર્વેક્ષણમાં પાયલોટ સર્વેક્ષણનું મહત્વ અને સમસ્યાઓની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

Q.4 Write Short notes. (Any Two) ટૂંકનોંધ લખો(કોઈપણ બે) . 18

1. Stratified Sampling Method

સ્તરીત નિદર્શન પદ્ધતિ

2. Difference between sample and census survey

નિદર્શ સર્વેક્ષણ અને સમષ્ટિ સર્વેક્ષણ વચ્ચેનો તફાવત

3. Tabulation

કોષ્ટક રચના

4. Importance of survey

સર્વેક્ષણનું મહત્વ

— x —